

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2021 m. kovo 25 d.¹

Byla C-22/20

**Europos Komisija
prieš
Švedijos Karalystę**

(Nuotekų valymo įrenginiai)

„Įsipareigojimų neįvykdymas – Direktyva 91/271/EEB – Miesto nuotekų valymas – Antrinis nuotekų valymas – Į jautrias zonas išleidžiamų nuotekų valymas pagal griežtesnius reikalavimus – Lojalus bendradarbiavimas – Informacijos pateikimas“

I. Įvadas

1. Nuotekų direktyva² Sąjunga įpareigoja valstybes nares tam tikro dydžio gyvenvietėse pastatyti ir eksploatuoti nustatyto valymo efektyvumo nuotekų valymo įrenginius. Šioje byloje Komisija teigia, kad Švedija šios pareigos nesilaiko keliose aglomeracijose.
2. Pirma, reikia išsiaiškinti, ar direktyvoje nustatyta išimtis, taikoma aukštų kalnų rajonuose esančioms vietovėms, dėl panašių aplinkos sąlygų taip pat turi būti taikoma vietovėms tolimojoje šiaurėje. Antra, šalys nesutaria, pagal kuriuos matavimo duomenis nustatomas nuotekų valymo įrenginio našumas. Trečia, Komisija teigia, kad Švedija nepateikė tam tikrų matavimo duomenų, kurie yra būtini siekiant įvertinti gynybos priemones, konkrečiai – vadinamąjį natūralų azoto kiekio sumažėjimą.

¹ Originalo kalba: vokiečių.

² 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuot[e]kų valymo (OL L 135, 1991, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 26) iš dalies pakeista 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 2013/64/ES (OL L 353, 2013, p. 8).

II. Teisinis pagrindas

3. Nuotekų direktyvos 4 straipsnyje numatytas vadinamasis antrinis nuotekų valymas:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad į nuot[e]kų surinkimo sistemas patenkančioms miesto nuot[e]koms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas tokia tvarka:

- iš aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 15 000 g.e. [gyventojų ekvivalentų], visiems išleidžiamiesiems vandenims – ne vėliau kaip nuo 2000 m. gruodžio 31 d.;
- iš aglomeracijų, turinčių nuo 10 000 iki 15 000 g.e., visiems išleidžiamiesiems vandenims – ne vėliau kaip nuo 2005 m. gruodžio 31 d.;
- iš aglomeracijų, turinčių nuo 2 000 iki 10 000 g.e., išleidžiamiesiems į gėlo vandens telkinius ir estuarijas – ne vėliau kaip nuo 2005 m. gruodžio 31 d.

1a) <...>

2. Miesto nuot[e]koms, kurios išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius, esančius aukštų kalnų rajonuose (daugiau kaip 1 500 m virš jūros lygio), kur veiksmingą biologinį valymą sunku taikyti dėl žemų temperatūrų, gali būti taikomi ne tokie griežti valymo reikalavimai, kaip numatyta 1 dalyje, jei detalūs tyrimai patvirtina, kad tokie išleidžiamieji vandenys nepakenks aplinkai.

3. Išleidžiamos iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse aprašytų miesto nuot[e]kų valymo įrenginių nuot[e]kos atitinka I priedo B dalies reikalavimus. <...>“

4. Nuotekų direktyvos 5 straipsnyje nustatyti specialūs reikalavimai, taikomi nuotekų išleidimui į ypač jautrias zonas:

„1. Kad būtų įvykdyta šio straipsnio 2 dalis, valstybės narės iki 1993 m. gruodžio 31 d. pagal II priede išdėstytus kriterijus nustato jautrias zonas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad miesto nuot[e]kos, patenkančios į nuot[e]kų surinkimo sistemas iš aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 10 000 g.e., prieš išleidžiant į jautrias zonas ne vėliau kaip nuo 1998 m. gruodžio 31 d. būtų pradėtos valyti pagal griežtesnius negu aprašyta 4 straipsnyje reikalavimus.

2a) <...>

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti išleidžiami iš miesto nuot[e]kų valymo įrenginių vandenys atitinka I priedo B dalies reikalavimus. <...>“

5. Nuotekų direktyvos 10 straipsnis susijęs su vietos klimatu:

„Valstybės narės užtikrina, kad miesto nuot[e]kų valymo įrenginiai, pastatyti taip, kad atitiktų 4, 5, 6 ir 7 straipsnių reikalavimus, būtų suprojektuoti, pastatyti, eksploatuojami ir prižiūrimi taip, kad jų veiklos rezultatai būtų pakankamai geri esant įprastinėms vietos klimato sąlygoms. Projektuojant nuot[e]kų valymo įrenginius, atsižvelgiama į sezoninius apkrovos kitimus.“

6. Pagal Nuotekų direktyvos 15 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką kompetentingos institucijos ar atitinkamos įstaigos stebi nuotekas iš miesto nuotekų valymo įrenginių, kad I priedo D dalyje nustatyta kontrolės tvarka galėtų tikrinti, kaip laikomasi I priedo B dalies reikalavimų.

7. Nuotekų direktyvos I priedo B dalies („Vandens išleidimas iš miesto nuot[e]kų valymo įrenginių į priimančiuosius vandenis“) 2 punkte nustatyta:

„Iš miesto nuot[e]kų valymo įrenginių išleidžiamos nuot[e]kos, kurios turi būti valomos laikantis 4 ir 5 straipsnių, atitinka 1 lentelėje pateiktus reikalavimus.“

8. Nuotekų direktyvos I priedo 1 lentelėje „Reikalavimai vandenims, išleidžiamiems iš nuot[e]kų valymo įrenginių, kuriems taikomi šios direktyvos 4 ir 5 straipsniai“ nurodyta:

„Parametrai	Koncentracija	Minimalus išvalymas (%) <...>	<...>
Biocheminis deguonies suvartojimas (BSD ₅ prie 20 °C) be nitrifikacijos <...>	25 mg/l O ₂	70–90 40 pagal 4 straipsnio 2 dalį	<...>
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	125 mg/l O ₂	75	<...>
<...>	<...>	<...>	<...>“

9. Pagal Nuotekų direktyvos I priedo B dalies 3 punktą, „nuot[e]kos iš miesto nuot[e]kų valymo įrenginių, išleidžiamos į <...> jautrias zonas, nurodytas <...>, privalo atitikti ir šio priedo 2 lentelėje pateiktus reikalavimus“.

10. Nuotekų direktyvos I priedo 2 lentelėje visų pirma reglamentuojamas azoto kiekio mažinimas:

„Reikalavimai vandenims, išleidžiamiems iš miesto nuot[e]kų valymo įrenginių į jautrias zonas, kuriose pastebima eutrofikacija <...>. Galima taikyti vieną ar abu parametrus, priklausomai nuo vietinės situacijos. Taikomi koncentracijos dydžiai arba minimalus išvalymas (%).“

„Parametrai	Koncentracija	Minimalus išvalymas (%) <...>	<...>
<...>	<...>	<...>	<...>
Bendras azotas <...>	15 mg/l (10 000–100 000 g.e.) <...>	70–80	<...>
	10 mg/l (daugiau kaip 100 000 g.e.) <...>		<...>“

11. Nuotekų direktyvos I priedo D dalyje nustatyti kontrolei ir rezultatų vertinimui taikomi pamatiniai metodai. Pagal 3 punktą minimalus metinis mėginių skaičius yra nustatomas pagal nuotekų valymo įrenginių dydį, o mėginiai imami reguliariai. Valymo įrenginiams, kurių pajėgumas siekia nuo 2 000 iki 9 999 g.e., reikalaujama ne mažiau kaip 12 mėginių per pirmuosius metus. Vėlesniais metais reikalaujami keturi mėginiai, jei mėginiai pirmaisiais metais atitiko Nuo-

tekų direktyvos nuostatas. Jei vienas iš keturių mėginių neatitinka normų, kitais metais reikia imti 12 mėginių. Valymo įrenginiams, kurių pajėgumas nuo 10 000 iki 49 000 g.e., reikalaujama ne mažiau kaip 12 mėginių.

12. Nuotekų direktyvos I priedo D dalies 4 punkte reglamentuojamas įvairių matavimo rezultatų ir ribinių verčių santykis:

„Išvalytos nuot[e]kos laikomos atitinkančiomis tam tikrus atitinkamus parametrus, jei analizuojant mėginius pagal kiekvieną parametą atskirai nustatoma, kad nuot[e]kų mėginiai taip atitinka parametrų vertes:

- a) 1 lentelėje <...> nurodytiems parametrams maksimalus mėginių skaičius, kuris gali neatitikti reikalavimų, išreikštų 1 lentelėje <...> koncentracijos rodikliais ir (arba) minimaliu išvalymu (%), yra nurodytas 3 lentelėje.
- b) 1 lentelės parametrams, išreikštiems koncentracijos rodikliais, normaliomis darbo sąlygomis imti parametrų neatitinkantys mėginiai neturi nukrypti nuo parametrų dydžių daugiau negu 100 %. <...>
- c) parametrams, nurodytiems 2 lentelėje, metinis mėginių vidurkis kiekvienam parametrai privalo atitikti atitinkamas parametrų vertes.“

13. Nuotekų direktyvos I priedo 3 lentelėje reglamentuojamas mėginių skaičius ir leistini nukrypimai nuo 4 straipsnyje nustatytų ribinių verčių.

Mėginių skaičius per metus	Leidžiamas maksimalus parametrų neatitinkančių mėginių skaičius
4–7	1
8–16	2
17–28	3
29–40	4
41–53	5
54–67	6
<...>	<...>

III. Ikiteisminė procedūra ir reikalavimai

14. 2010, 2014 ir 2017 m. Komisija paprašė Švedijos pateikti pastabas dėl Nuotekų direktyvos taikymo. Tuo remdamasi, 2018 m. lapkričio 8 d. Komisija išsiuntė Švedijai pagrįstą nuomonę, joje paragino šią valstybę narę ištaisyti pažeidimus per du mėnesius, t. y. iki 2019 m. sausio 8 d.

15. Kadangi Švedijos atsakymai Komisijos netenkino, Komisija pareiškė šį ieškinį ir Teisingumo Teismo prašo:

- konstatuoti, kad Švedijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį, nes nepateikė Komisijai informacijos, reikalingos teiginių, kad Habo ir Töreboda aglomeracijos atitinka Nuotekų direktyvoje nustatytus reikalavimus, teisingumui įvertinti,

- konstatuoti, kad Švedijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Nuotekų direktyvos 4 straipsnį, siejamą su 10 ir 15 straipsniais, nes neužtikrino, kad pagal direktyvoje nustatytus reikalavimus Lycksele, Malå, Mockfjärd, Pajala, Robertsfors ir Tännaldalen aglomeracijų miesto nuotekoms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas,
- konstatuoti, kad Švedijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Nuotekų direktyvos 5 straipsnį, siejamą su 10 ir 15 straipsniais, nes neužtikrino, kad pagal direktyvoje nustatytus reikalavimus Borås, Skoghall, Habo ir Töreboda aglomeracijų miesto nuotekos, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų valomos pagal griežtesnius, negu aprašyta šios direktyvos 4 straipsnyje, reikalavimus,
- priteisti iš Švedijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

16. Švedijos Karalystė pripažįsta, kad Lycksele, Pajala ir Malå aglomeracijų nuotekų valymo įrenginiai neatitinka Nuotekų direktyvos 4 straipsnio reikalavimų, ir prašo:

- atmesti likusią ieškinio dalį ir
- priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

17. Suinteresuotosios šalys pateikė rašytines pastabas.

IV. Teisinis vertinimas

18. Šis procesas dėl įsipareigojimų neįvykdymo pradėtas dėl dviejų įsipareigojimų pagal Nuotekų direktyvą laikymosi, t. y. su antrinio valymo pagal 4 straipsnį (šiuo klausimu žr. A skirsnį) ir valymo pagal 5 straipsnyje nustatytus griežtesnius reikalavimus (šiuo klausimu žr. B skirsnį) iš viso dešimtyje Švedijos aglomeracijų. Be to, Komisija teigia, kad Švedija su ja lojaliai nebendradarbiavo, nes nepateikė tam tikros informacijos (šiuo klausimu žr. C skirsnį).

A. Nuotekų direktyvos 4 straipsnis. Antrinis nuotekų valymas

19. Komisija teigia, kad šešiose aglomeracijose (Lycksele, Malå, Pajala, Mockfjärd, Robertsfors ir Tännaldalen) buvo pažeisti Nuotekų direktyvos 4, 10 ir 15 straipsniai.

20. Pagal 4 straipsnio 1 dalies antrą įtrauką valstybės narės užtikrina, kad aglomeracijose nuo 10 000 iki 15 000 gyventojų ekvivalento (g.e.) į nuotekų surinkimo sistemas patenkančioms miesto nuotekoms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas. Ši pareiga nagrinėjamu atveju apima Lycksele aglomeraciją. Tokia pat pareiga pagal Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 1 dalies trečią įtrauką taikoma nuo 2 000 iki 10 000 g.e. aglomeracijoms, kurių nuotekos išleidžiamos į gėlo vandens telkinius ir estuarijas. Šioje byloje tokios aglomeracijos yra Malå, Mockfjärd, Pajala, Robertsfors ir Tännaldalen.

21. Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 3 dalyje daroma nuoroda į nuotekų valymo reikalavimų patikslinimą I priedo B dalyje, kurios 2 punkte savo ruožtu daroma nuoroda į I priedo 1 lentelę. Iš to aišku, kad iš miesto nuotekų valymo įrenginių išleidžiamų vandenų, kuriems taikomos šios direktyvos 4 ir 5 straipsnių nuostatos, „biocheminis deguonies suvartojimas“ neturi viršyti 25 mg/l deguonies arba, vertinant pagal į šiuos įrenginius atitekančių vandenų apkrovą, turi

sumažėti bent 70 % ir kad šių išleidžiamų nuotekų „cheminis deguonies suvartojimas“ neturi viršyti 125 mg/l deguonies arba, vertinant pagal į šiuos įrenginius atitekančių nuotekų apkrovą, turi sumažėti 75 %³.

22. Nors Komisija nemini Töreboda aglomeracijos savo ieškinio reikalavime dėl Nuotekų direktyvos 4, 10 ir 15 straipsnių, vis dėlto pareikšdama ieškinio reikalavimą dėl 5, 10 ir 15 straipsnių kritikuoja pernelyg didelį biocheminį deguonies suvartojimą ir šioje aglomeracijoje. I priedo 1 lentelėje nustatyti atitinkami reikalavimai galioja pagal I priedo B dalies 2 punktą ir taikant 5 straipsnį. Atsižvelgdama į teminės srities panašumą, šį argumentą nagrinėsiu A dalyje.

23. Pagal Nuotekų direktyvos 10 straipsnį valstybės narės užtikrina, kad siekiant atitikti 4 straipsnio reikalavimus nuotekų valymo įrenginiai turi būti suprojektuoti, pastatyti, eksploatuojami ir prižiūrimi taip, kad jų veiklos rezultatai būtų pakankamai geri esant įprastinėms vietos klimato sąlygoms.

24. Galiausiai Nuotekų direktyvos 15 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje ir I priedo D dalyje nustatyta kontrolės tvarka. I priedo D dalies 3 punkte numatyta, kad aglomeracijose nuo 10 000 iki 49 999 g.e., taigi, šiuo atveju – Lycksele ir Töreboda aglomeracijose, imama dvylika mėginių. Aglomeracijose nuo 2 000 iki 9 999 g.e., t. y. likusiose penkiose aglomeracijose, per pirmuosius nuotekų valymo įrenginio eksploatacijos metus imama ne mažiau kaip dvylika mėginių. Vėlesniais metais pakanka keturių mėginių, nebent vienas iš mėginių praėjusiais metais būtų neatitikęs reikalavimų. Tokiu atveju imama dvylika mėginių. Bet kuriuo atveju mėginiai imami reguliariai. Be to, I priedo 3 lentelėje nustatytas nuo mėginių skaičiaus priklausantis leidžiamas ribinių verčių neatitinkančių mėginių skaičius.

1. Lycksele, Malå ir Pajala aglomeracijos. Neginčijami pažeidimai

25. Proceso šalys sutaria, kad iš nuotekų valymo įrenginių Lycksele, Malå ir Pajala aglomeracijose išleidžiamų vandenų cheminis deguonies suvartojimas yra didesnis, nei leidžiama pagal Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 3 dalį ir I priedo B dalį. Tas pats pasakytina ir apie biocheminį deguonies suvartojimą Lycksele aglomeracijoje.

26. Tokia Nuotekų direktyvos 4 straipsnyje reikalaujamo valymo efektyvumo neatitiktis neišvengiamai susijusi su 10 straipsnio pažeidimu, nes akivaizdu, kad šie nuotekų valymo įrenginiai nebuvo suprojektuoti, pastatyti, eksploatuojami ir prižiūrimi taip, kad jų veiklos rezultatai būtų pakankamai geri esant įprastinėms vietos klimato sąlygoms, t. y. atitiktų 4 straipsnio reikalavimus.

27. Taigi šiuo atžvilgiu Komisijos ieškiny s pagrįstas.

28. Vis dėlto Komisija nenurodė, kad nuotekų mėginių ėmimas šiose aglomeracijose buvo nesuderinamas su Nuotekų direktyvos 15 straipsniu. Taigi šiuo klausimu ieškiny s nepagrįstas.

³ Žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Evaluation of the Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991, concerning urban waste-water treatment“, SWD(2019) 700 *final*, p. 3, įrašus „Biochemical oxygen demand“ ir „Chemical oxygen demand“.

2. Malå ir Pajala aglomeracijos. Biocheminis deguonies suvartojimas

29. Taip pat neginčijama, kad iš nuotekų valymo įrenginių Malå ir Pajala aglomeracijose išleidžiamų vandenų biocheminis deguonies suvartojimas viršija Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 3 dalyje ir I priedo B dalyje nustatytas vertes, o tai reiškia, kad nuotekų valymo įrenginio valymo veiksmingumas yra per žemas.

a) Prilyginimas vietovėms aukštų kalnų rajonuose

30. Vis dėlto siekdama tai pateisinti Švedija remiasi Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalimi. Pagal šią nuostatą miesto nuotekoms aukštų kalnų rajonuose (daugiau kaip 1 500 m virš jūros lygio), kur veiksmingą biologinį valymą sunku taikyti dėl žemų temperatūrų, gali būti taikomi ne tokie griežti valymo reikalavimai, kaip numatyta 1 dalyje, jei detalūs tyrimai patvirtina, kad tokie išleidžiamieji vandenys nepakenks aplinkai.

31. Tiesa, Malå ir Pajala aglomeracijos nėra aukštų kalnų rajonuose, tačiau Švedija teigia, kad taikyti veiksmingą biologinį nuotekų valymą dėl klimato sąlygų šiame šiauriniame šalies regione sudėtingiau, kaip ir aukštų kalnų rajonuose kitose Sąjungos vietovėse, ir tai nebuvo paneigta. Tuo remdamasi Švedija daro išvadą, kad Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalis taikoma ir nurodytoms aglomeracijoms.

32. Priešingai, nei teigia Švedija, šios išvados negalima padaryti aiškinant Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalį, nes visose kalbinėse versijose ši nuostata vienareikšmiškai taikoma tik aiškiai apibrėžtiems aukštų kalnų rajonams, esantiems daugiau kaip 1500 m virš jūros lygio. Taigi iš tikrųjų Švedijos nuomonė lemia visišką geografinės sąlygos 4 straipsnio 2 dalyje nepaisymą. Visur, kur veiksmingą biologinį valymą sunku taikyti dėl žemų temperatūrų, turėtų būti leidžiamas ne toks veiksmingas valymas, jei detalūs tyrimai patvirtina, kad tokie išleidžiamieji vandenys nepakenks aplinkai. Taigi Švedija reikalauja aiškinimo *contra legem* ir taip implicitiškai reiškia prieštaravimą, grindžiamą daliniu 4 straipsnio 2 dalies negaliojimu, kiek tai susiję su vietovės aukštų kalnų rajonuose sąlyga⁴.

33. Nors aukštesnę galią turintys teisės aktai patvirtina šį prieštaravimą (šiuo klausimu žr. b dalį), vis dėlto valstybės narės tokiais argumentais negali kelti klausimo dėl antrinės teisės aktų galiojimo per procesą dėl įsipareigojimų neįvykdymo (šiuo klausimu žr. c dalį).

b) Aukštesnę galią turintys teisės aktai

34. Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalies taikymas tik aukštų kalnų rajonams galėtų prieštarauti aukštesnę galią turintiems teisės aktams. Pavyzdžiui, pagal ES sutarties 4 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį Sąjunga gerbia valstybių narių lygybę prieš Sutartis. Be to, kaip nurodyta SESV 191 straipsnio 3 dalies antroje įtraukoje, rengdama savo aplinkos politiką Sąjunga atsižvelgia į aplinkos sąlygas įvairiuose regionuose.

⁴ Žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *Entoma* (C-526/19, EU:C:2020:769, 43 punktas) ir 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimą *De Masi ir Varoufakis / ECB* (C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 35 ir 36 punktai). Dėl formuluočių reikšmės taip pat žr. 2005 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Deutsches Milch-Kontor* (C-136/04, EU:C:2005:716, 32 punktas) ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Puppinck ir kt. / Komisija* (C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 76 punktas).

35. Nors Teisingumo Teismas dar nėra patikslinęs, kaip turi būti aiškinama valstybių narių lygybė, vis dėlto darytina prielaida, kad jurisprudencija dėl vienodo požiūrio principo taikoma ir valstybių narių naudai. Atitinkamai panašios situacijos neturi būti vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pagrįstas⁵.

36. Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje nustatytos išimties taikymas tik aiškiai nurodytoms vietovėms aukštų kalnų rajonuose galėtų lemti su šiais principais nesuderinamą nevienodą požiūrį į valstybes nares. Vienoms vietovėms tam tikrose valstybėse narėse reikalavimai nebūtų taikomi, o kitoms, esančioms kitose valstybėse narėse – taikomi, nors abiem atvejais aplinkos sąlygos, į kurias reikia atsižvelgti, kelia panašių sunkumų įgyvendinant šiuos reikalavimus, o nukrypti nuo reikalavimų leidžiama tik nesant neigiamo poveikio aplinkai.

37. Šioje situacijoje nebūtina atsakyti į klausimą, koku mastu asmenys, įmonės ar NVO, kuriems taikoma Sąjungos teisė, tokiais atvejais gali remtis valstybių lygybe ar vienodo požiūrio principu.

c) Valstybių narių prieštaravimai

38. Bet kuriuo atveju valstybė narė pasibaigus ieškinio dėl panaikinimo pareiškimo terminui negali ginčyti Sąjungos teisės aktų leidėjo priimto akto, šios valstybės atžvilgiu tapusio galutinio, teisėtumo. Taigi pagal suformuotą jurisprudenciją valstybė narė negali veiksmingai remtis direktyvos neteisėtumu kaip gynybos priemone, atsikirsdama į ieškinį dėl išipareigojimų neįvykdymo⁶. Dėl tų pačių priežasčių Komisija, beje, taip pat negali pradėti proceso dėl išipareigojimų neįvykdymo už pirminės teisės aktų pažeidimą, jei nacionalinės priemonės atitinka neginčytus antrinės teisės aktus⁷. Kitos šalys taip pat negali papildomai remtis Sąjungos teisėje nustatytos priemonės negaliojimu, jeigu jos, be jokios abejonės, turėjo teisę prašyti tiesioginiu ieškiniu pripažinti ją negaliojančia⁸.

39. Teisingumo Teismas grindžia šią jurisprudenciją Sutartyse nustatyta teisių gynimo priemonių sistema ir visų pirma ieškinio pareiškimo termino funkcija užtikrinti teisinę saugumą. Vis dėlto valstybių narių ir Komisijos rėmimosi tam tikrais argumentais apribojimas taip pat pateisinamas tuo, kad jų vaidmuo kuriant Sąjungos teisę labai svarbus ir remiantis SESV 263 straipsnio antra pastraipa jos užima privilegijuotą padėtį prižiūrint Sąjungos teisę.

40. Taigi valstybės narės privalo neleisti atsirasti neigiamam poveikiui valstybių lygybei dar per teisėkūros procedūrą arba jai pasibaigus nedelsiant kreiptis dėl tokio poveikio į Teisingumo Teismą. To nepadarius, būtų prieštaraujama Sąjungos teisinės apsaugos sistemai, jei Teisingumo Teismas vėliau per procesą dėl išipareigojimų neįvykdymo pakoreguotų Sąjungos teisėje valstybėms narėms nustatytas pareigas valstybių narių naudai, savo išaiškinimu sugriaudamas nuostatos formuluotę.

⁵ 1977 m. spalio 19 d. Sprendimas *Ruckdeschel ir kt.* (117/76 ir 16/77, EU:C:1977:160, 7 punktas), 2007 m. gegužės 3 d. Sprendimas *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, EU:C:2007:261, 56 punktas), 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Liuksemburgas / Parlamentas ir Taryba* (C-176/09, EU:C:2011:290, 31 punktas) ir 2020 m. gruodžio 8 d. Sprendimas *Lenkija / Parlamentas ir Taryba* (C-626/18, EU:C:2020:1000, 93 punktas).

⁶ 1992 m. spalio 27 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija* (C-74/91, EU:C:1992:409, 10 punktas), 2006 m. liepos 6 d. Sprendimas *Komisija / Portugalija* (C-53/05, EU:C:2006:448, 30 punktas) ir 2010 m. liepos 29 d. Sprendimas *Komisija / Austrija* (C-189/09, nepaskelbtas Rink., EU:C:2010:455, 15 punktas).

⁷ 2004 m. spalio 5 d. Sprendimas *Komisija / Graikija* (C-475/01, EU:C:2004:585, 17 ir paskesni punktai).

⁸ 1994 m. kovo 9 d. Sprendimas *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90, 17 punktas) ir 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Georgsmarienhütte ir kt.* (C-135/16, EU:C:2018:582, 17 punktas).

41. Tiesa, Švedija nedalyvavo teisėkūros procedūroje priimant Nuotekų direktyvą ir tik vėliau įstojo į Sąjungą. Vis dėlto įstodama Švedija aiškiai pritarė Nuotekų direktyvai, įskaitant 4 straipsnio 2 dalį, ir nesiėmė veiksmų, kad teisės norma būtų pritaikyta aplinkos sąlygoms tolimojoje šiaurėje⁹. Pavyzdžiui, iš Buveinių direktyvoje nustatytų bebrams (*Castor fiber*) ir vilkams (*Canis lupus*) taikomos apsaugos teritorinių išimčių matyti, kad tokie koregavimai buvo galimi¹⁰.

42. Be to, nors nebuvo koreguota, Švedija, kaip Tarybos narė, vis dar gali imtis iniciatyvos atlikti tokią korekciją. Švedija gali ne tik neoficialiai pasikeisti informacija su Komisija¹¹, bet visų pirma paskatinti Tarybą pagal SESV 241 straipsnį prašyti Komisijos atlikti reikiamus tyrimus ir pateikti atitinkamus pasiūlymus.

43. Šis būdas kur kas geriau nei teismo procesas leistų įvertinti poveikį aplinkai, kurį lemtų Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos išimties išplėtimas ir taikymas tolimajai šiaurės. Be to, tai leistų tiksliai nustatyti paliestus regionus. Aiškinant šią nuostatą taip, kaip tai daro Švedija, kyla didelių sunkumų apibrėžiant zonas, kurioms taikytina nuostata. Kurios šiaurinės vietovės atitinka regionus, esančius daugiau kaip 1 500 m. virš jūros lygio?

44. Taigi suspensyvinis ieškinio pareiškimo termino poveikis ne tik būtinas teisinio saugumo sumetimais, bet ir tikslingas. Dėl šios priežasties reikia atmesti Švedijos argumentą, grindžiamą Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalimi.

d) Tarpinė išvada

45. Taigi Švedija neįvykdė įsipareigojimų pagal Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnius ir iš nuotekų valymo įrenginių Malå ir Pajala aglomeracijose išleidžiamų vandenų biocheminio deguonies suvartojimo atžvilgiu.

3. Mockfjärd aglomeracija. Nereguliarus mėginių ėmimas

46. Mockfjärd aglomeracijos mėginių rezultatai atitinka Nuotekų direktyvos 4 straipsnį ir I priedą. Tiesa, trys iš 19 mėginių, paimtų nuo 2018 m. sausio 11 d. iki gruodžio 27 d., parodė pernelyg didelį biocheminį deguonies suvartojimą, o vienas iš 17 mėginių – pernelyg didelį cheminį deguonies suvartojimą¹². Vis dėlto pagal I priedo 3 lentelę, imant 17–28 mėginius per metus, parametrų verčių gali neatitikti ne daugiau kaip trys mėginiai.

47. Nuo 2018 m. gegužės 16 d. iki spalio 18 d. mėginių apskritai nebuvo paimta. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad buvo pažeisti Nuotekų direktyvos 4, 10 ir 15 straipsniai.

⁹ Atrodo, kad taikant Nuotekų direktyvą Europos ekonominės erdvės valstybėms, visų pirma Norvegijai ir Islandijai, taip pat nematyta pagrindo išplėsti Nuotekų direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos išimties apimtį ir taikyti ją aglomeracijoms tolimojoje šiaurėje. Žr. Europos ekonominės erdvės susitarimo 74 straipsnį ir XX priedo 13 punktą (OL L 1, 1994, p. 496).

¹⁰ Akto dėl Norvegijos Karalystės, Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos, ir Švedijos Karalystės stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų I priedo VIII skyriaus E skirsnio 4 dalies d punkto 1 papunktis (OL C 241, 1994, p. 175).

¹¹ Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo vertinimas“ (SWD[2019] 700, p. 167).

¹² Ieškinio 8 priedas, p. 1133.

48. Šis laikotarpis, per kurį mėginių nepaimta, nesuderinamas su Nuotekų direktyvos 15 straipsniu ir I priedo D dalies 3 punktu, nes pagal šias nuostatas mėginiai turi būti imami reguliariai. Vis dėlto ėmimo intervalai nėra reguliarūs, jei visi mėginiai paimami per septynių mėnesių laikotarpį, o per penkis mėnesius nepaimama nė vieno mėginio. Tas pats pasakytina ir tuo atveju, jei vykdant pareigą reguliariai imti mėginius imamas minimalus privalomų paimti mėginių skaičius – keturi mėginiai, kiek jų turėjo būti paimta Mockfjärd aglomeracijoje 2018 m.

49. Komisija mano, kad tai neišvengiamai reiškia Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsniuose nustatytų valymo standartų pažeidimą, nes, visus metus reguliariai neimant mėginių, ji neturi reikiamos informacijos, kad galėtų nustatyti, ar laikomasi minėtų reikalavimų.

50. Vis dėlto tokia pozicija nėra įtikinama. Jau esu nurodžiusi, kad mėginių ėmimas yra ne Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnių laikymosi sąlyga, o įrodymas siekiant patvirtinti šių nuostatų laikymąsi arba pažeidimą¹³. Būtent tai paaiškina aplinkybę, kad Teisingumo Teismas vienoje byloje pripažino atitinkamo nuotekų valymo įrenginio našumą, remdamasis vos vienu mėginiu¹⁴.

51. Tiesa, mėginių ėmimo programa pagal Nuotekų direktyvos 15 straipsnį ir I priedą turi svarią įrodomąją galią vertinant, ar tam tikras nuotekų valymo įrenginys atitinka Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnių reikalavimus. Jei, pavyzdžiui, iš įrenginio paimti mėginiai tam tikrais metų laikotarpiais reguliariai viršija ribines vertes dėl išorės sąlygų, kaip antai oro sąlygų ar didelio skaičiaus turistų apgyvendinimo reikėtų daryti išvadą, kad valymo veiksmingumas neatitinka direktyvos 4 ir 10 straipsniuose nustatytų reikalavimų, taikomų antriniam valymui.

52. Tokiam įrodymui paneigti nepakanka, kad atskiri mėginiai kitais laikotarpiais atitiktų reikalavimus. Siekiant laikytis Nuotekų direktyvos 4 straipsnio nepakanka, kad tam tikras įrenginys tam tikru metu arba tam tikrais laikotarpiais užtikrintų pakankamą išvalymą. Priešingai, įrenginys turi užtikrinti pakankamą nuotekų išvalymą *visada*, išskyrus tam tikras labai retas išimtiesines situacijas. Būtent dėl šios priežasties Nuotekų direktyvos 10 straipsnyje reikalaujama, kad įrenginiai būtų pajėgūs reaguoti į sezoninius apkrovos kitimus ir įprastines vietos klimato sąlygas.

53. Atitinkamai Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Nuotekų direktyvos 4 straipsnis pažeidžiamas, jei nevalytos nuotekos iš nuotekų valymo įrenginių ir nuotekų surinkimo sistemų dėl smarkių liūčių per dažnai išleidžiamos į vandens telkinius¹⁵. Šiuo klausimu neturi reikšmės aplinkybė, ar esama mėginių, įrodančių pakankamą valymo veiksmingumą kitu metu.

54. Šiuo požiūriu laikotarpis, per kurį mėginių nepaimta, yra požymis, kad Mockfjärd aglomeracijos nuotekų valymo įrenginys nuo 2018 m. gegužės iki spalio mėn. neatitiko Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsniuose nustatytų reikalavimų. Kitas šio reikalavimo pažeidimo požymis yra tai, kad Švedija laikotarpį, per kurį mėginių nepaimta, aiškina nuotekų valymo įrenginio pertvarkymo darbais. Nekeltų nuostabos, jei dėl to būtų sumažėję įrenginio valymo veiksmingumas.

¹³ Mano išvada byloje *Komisija / Portugalija* (C-557/14, EU:C:2016:119, 29–31 punktai). Taip pat žr. 2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimą *Komisija / Graikija* (C-320/15, EU:C:2017:678, 34 punktas) ir generalinio advokato M. Bobek išvadą byloje *Komisija / Graikija* (C-320/15, EU:C:2017:246, 57 punktas).

¹⁴ 2016 m. sausio 28 d. Sprendimas *Komisija / Portugalija* (C-398/14, EU:C:2016:61, 39 punktas).

¹⁵ 2012 m. spalio 18 d. Sprendimas *Komisija / Jungtinė Karalystė* (C-301/10, EU:C:2012:633, 85, 86 ir 93 punktai) ir 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Komisija / Jungtinė Karalystė* (C-502/15, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:334, 44–46 punktai).

55. Vis dėlto Komisija neprašo konstatuoti, kad Mockfjärd aglomeracijos nuotekų valymo įrenginio veiksmingumas nuo 2018 m. gegužės iki spalio mėn. neatitiko reikalavimų. Nors toks prašymas būtų įsivaizduojamas¹⁶, vis dėlto nagrinėjamu atveju nepriimtinas, nes šis laikotarpis nebuvo nei prašymo pateikti pastabas, nei pagrįstos nuomonės dalykas.

56. Komisija ieškinio reikalavimu taip pat nesiekia, kad būtų konstatuota gana pastovi ir bendra ilgainiui nusistovėjusi veikla arba bendro ir tęstinio pobūdžio įsipareigojimų nevykdymas¹⁷. Nors minėtas reikalavimas galėtų būti taip aiškinamas, vis dėlto Komisijos argumentais akivaizdžiai nesiekama įrodyti ilgesnį laikotarpį besitęsusio pažeidimo. Tai ypač matyti iš aplinkybės, kad ieškinyje apsiribojama tik 2018 m. duomenų aptarimu ir nėra analizuojami ankstesnių ar vėlesnių laikotarpių duomenys.

57. Minėtu ieškinio reikalavimu veikia siekiama konstatavimo, kad Mockfjärd aglomeracijos nuotekų valymo įrenginys iš esmės neatitinka Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnių ir I priedo reikalavimų. Šiame kontekste 15 straipsnio pažeidimas neturi savarankiškos reikšmės, juo siekiama tik įrodyti minėtą pažeidimą.

58. Įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje¹⁸. Be to, ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnio antrą pastraipą gali būti pareikštas tik tuo atveju, jei atitinkama valstybė narė neatsižvelgė į Komisijos pagrįstą nuomonę per joje nustatytą terminą¹⁹.

59. Taigi šiuo atveju lemiamą reikšmę turi padėtis 2019 m. sausio 8 d.

60. Vertinant nuotekų valymo įrenginio našumą nurodytu momentu išvados dėl našumo laikotarpiu, per kurį mėginių nepaimta, yra tik požymis, kurį paneigia kiti požymiai.

61. 2019 m. sausio 8 d., t. y. nuo laikotarpio, per kurį mėginių nepaimta, praėjus beveik trimis mėnesiams, buvo vienuolika dėl biocheminio deguonies suvartojimo paimtų mėginių ir visi jie atitiko Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnių reikalavimus.

62. Dėl cheminio deguonies suvartojimo nuo minėto laikotarpio pabaigos buvo paimti aštuoni mėginiai, viename iš jų nustatytas (akivaizdžiai) per didelis suvartojimas, bet cheminio deguonies suvartojimo vertės iki laikotarpio, per kurį mėginių nepaimta, sistemingai atitiko reikalavimus. Nors pagal I priedo 3 lentelę net trys iš bendro 17 mėginių skaičiaus būtų galėję neatitikti parametrų verčių.

¹⁶ Dėl aplinkos oro kokybės žr. 2011 m. gegužės 10 d. Sprendimą *Komisija / Švedija* (C-479/10, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:287).

¹⁷ Šiuo klausimu žr. mano išvadą byloje *Komisija / Bulgarija* (C-488/15, EU:C:2016:862, 39 ir paskesni punktai ir joje nurodytą jurisprudenciją).

¹⁸ 1997 m. gruodžio 16 d. Sprendimas *Komisija / Italija* (C-316/96, EU:C:1997:614, 14 punktas). 2007 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija* (C-456/05, EU:C:2007:755) ir 2019 m. liepos 29 d. Sprendimas *Komisija / Austrija (Statybos inžinieriai, patentiniai patikėtiniai ir veterinarijos gydytojai)* (C-209/18, EU:C:2019:632, 48 punktas).

¹⁹ 1992 m. kovo 31 d. Sprendimas *Komisija / Italija* (C-362/90, EU:C:1992:158, 9 punktas), 2005 m. spalio 27 d. Sprendimas *Komisija / Italija* (C-525/03, EU:C:2005:648, 13 punktas) ir 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimas *Komisija / Ispanija (Paprastoji ądra)* (C-221/04, EU:C:2006:329, 22 ir 23 punktai).

63. Nesant daugiau nepakankamo valymo veiksmingumo požymių, šių rezultatų pakanka, kad būtų išsklaidytos abejonės dėl Mockfjärd aglomeracijos nuotekų valymo įrenginio valymo veiksmingumo suėjus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui. Priešingai, darytina prielaida, kad įrenginys tuo metu – galbūt ir dėl pertvarkymo darbų²⁰ – atitiko Nuotekų direktyvos 4 ir 15 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

64. Taigi ieškinį tiek, kiek jis susijęs su Mockfjärd aglomeracija, reikia atmesti.

4. Robertsfors aglomeracija. Biocheminis deguonies suvartojimas

65. Atrodo, kad Robertsfors aglomeracijos padėtis panaši į Mockfjärd aglomeracijos padėtį. Tiesa, 2018 m. iš pradžių vienuolikoje iš 24 mėginių nustatytas pernelyg didelis biocheminis deguonies suvartojimas, vis dėlto nuo 2018 m. spalio 23 d. visuose šešiuose mėginiuose nustatytas bent 70 % sumažėjimas, o tai atitiko reikalavimus²¹. Tačiau Komisija teigia, kad padėtis 2018 m. atrodo gerokai blogesnė, nei buvo 2016 m. Tuo metu per didelis suvartojimas buvo nustatytas tik šešiuose iš 24 mėginių²².

66. Vis dėlto, atsižvelgiant į visas išdėstytas aplinkybes, tokio įrenginio veiksmingumo blogėjimo požymio nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog nagrinėjamu laikotarpiu buvo padarytas pažeidimas. Švedija dar savo atsakyme į pagrįstą nuomonę nurodė, kad šis nuotekų valymo įrenginys 2018 m. turėjo veikimo problemų ir buvo imtasi priemonių šiai padėčiai ištaisyti²³. Todėl iš paskutinių šešių mėginių verčių matyti, kad įrenginio valymo veiksmingumas dėl šių priemonių 2019 m. sausio 8 d. buvo pakankamas.

67. Taigi ieškinį taip pat reikia atmesti tiek, kiek jis susijęs su Robertsfors aglomeracija.

5. Tänn dalen aglomeracija. Biocheminis deguonies suvartojimas

68. Tänn dalen aglomeracijoje šešiuose iš 35 mėginių 2018 m. nustatytas pernelyg didelis biocheminis deguonies suvartojimas, nors buvo leidžiami tik keturi normų neatitinkantys mėginiai.

69. Visi nepakankami rezultatai nustatyti laikotarpiu nuo vasario pabaigos iki balandžio vidurio. 21 paskesniame mėginyje iki gruodžio mėn. pabaigos nustatytas labai nedidelis suvartojimas²⁴. Tai leistų daryti išvadą, kad įrenginio našumas pagerėjo.

70. Vis dėlto abejonių kelia tai, kad 2016 m. mėginių imtys buvo panašios, t. y. keturiuose mėginiuose nuo sausio iki balandžio mėn. nustatytas per didelis suvartojimas, o paskesniuose mėginiuose – labai nedidelis suvartojimas. Tai patvirtinama Komisijos nurodytu 2018 m. gruodžio 20 d. kompetentingos savivaldybės administracijos raštu. Ji nurodo, kad optimizavimo priemonių, kurių buvo imtasi 2018 m., nepakako, kad pagrindinės apkrovos laikotarpiu (*högbelastningsåsong*) būtų buvę laikomasi Nuotekų direktyvos reikalavimų²⁵.

²⁰ Žr. *Dala Vatten och Avfall AB* 2018 m. gruodžio 21 d. raštą, ieškinio 10 priedo p. 1175 ir šios išvados 54 punktą.

²¹ Ieškinio 10 priedas, p. 1131.

²² Ieškinio 7 priedas, p. 937.

²³ Žr. ieškinio 10 priedą, p. 1085 ir 1086, taip pat p. 1173.

²⁴ Ieškinio 10 priedas, p. 1115.

²⁵ Ieškinio 10 priedas, p. 1167 ir 1168.

71. Vis dėlto Švedija atsiliepime į ieškinį nurodo papildomus mėginių duomenis iki 2019 m. gegužės, kurie neberodo per didelio biocheminio deguonies suvartojimo.

72. Tiesa, atsakydama į tai Komisija pažymi, kad šie (beveiki visi) duomenys apima laikotarpį po pagrįstos nuomonės pateikimo termino pabaigos, t. y. 2019 m. sausio 8 d., todėl neturi reikšmės vertinant pateiktą prieštaravimą. Vis dėlto taip teigdama Komisija neįvertina aplinkybės, kad ir po reikšmingo momento surinkti duomenys leidžia daryti išvadą dėl nuotekų valymo įrenginio našumo tuo momentu²⁶. Jei ribinės vertės pagrindinės apkrovos laikotarpiu pirmaisiais metų mėnesiais vėl būtų viršytos, reikėtų daryti išvadą, kad įrenginys ir toliau veikė nepakankamai. Jei neviršytos, reikėtų vadovautis priešinga prielaida – kad įrenginys reikšmingu momentu, skirtingai nei ankstesniais metais, atitiko reikalavimus – tikriausiai dėl optimizavimo priemonių, kurių per tą laiką buvo imtasi.

73. Taigi ieškinį taip pat reikia atmesti tiek, kiek jis susijęs su Tännaldalen aglomeracija.

6. Töreboda aglomeracija. Biocheminis deguonies suvartojimas

74. Galiausiai šalys nesutaria dėl to, ar Töreboda aglomeracijos nuotekų valymo įrenginyje pakankamai sumažinamas išleidžiamų nuotekų biocheminis deguonies suvartojimas.

75. Savo atsakyme į pagrįstą nuomonę Švedija pranešė apie 50 mėginių, paimtų nuo 2017 m. lapkričio 8 d. iki 2018 m. lapkričio 6 d.²⁷. Nors Švedija triplike pateikia papildomų 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn. duomenų²⁸, vis dėlto, priešingai, nei numatyta Teisingumo Teismo procedūros reglamento 128 straipsnio 1 dalyje, toks vėlavimas niekaip nepagrįstas. Taigi šis įrodymas nepriimtinas²⁹.

76. Šalys nesutaria dėl to, ar devyni verčių neatitinkantys mėginiai per pirmąjį pusmetį rodo, kad nuotekų valymo įrenginys nepakankamai sumažina biocheminį deguonies suvartojimą. Vis dėlto galiausiai ne tai yra svarbu.

77. Pateikus atsakymą į pagrįstą nuomonę nuotekų valymo įrenginio biologinio valymo etapas 2018 m. pirmąjį pusmetį buvo pertvarkytas³⁰. Atsižvelgiant į tai, kad tas etapas yra antrinio valymo pagrindas³¹, šis pertvarkymas paaiškina, kodėl biocheminis deguonies suvartojimas antrąjį pusmetį buvo daug mažesnis nei pirmąjį pusmetį, o vėlesnių mėginių rezultatai gerokai viršija direktyvoje nustatytus reikalavimus.

78. Taigi laiku pateikti antrojo pusmečio duomenys leidžia daryti išvadą, kad įrenginys reikšmingu momentu, t. y. 2019 m. sausio 8 d., atitiko Nuotekų direktyvos 4 ir 10 straipsnius. Šiuo atžvilgiu ieškinį reikia atmesti tiek, kiek jis susijęs su Töreboda aglomeracija.

²⁶ Žr. 2016 m. kovo 10 d. Sprendimą *Komisija / Ispanija* (C-38/15, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:156, 45 punktą).

²⁷ Ieškinio 10 priedas, p. 1150.

²⁸ Tripliko 4 priedas.

²⁹ 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Komisija / Graikija* (C-504/14, EU:C:2016:847, 86 punktą), taip pat šiuo klausimu žr. 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimą *Gaki-Kakouri / Teisingumo Teismas* (C-243/04 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2005:238, 33 punktą).

³⁰ Ieškinio 10 priedas, p. 991.

³¹ Žr. sąvokos „antrinis valymas“ apibrėžtį 3 išnašoje nurodytame darbiname dokumente (p. 6).

79. Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas vis dėlto norėtų išnagrinėti 2018 m. pirmojo pusmečio duomenis, reikia priminti, kad biocheminis deguonies suvartojimas pagal Nuotekų direktyvos 4 straipsnį ir I priedo 1 lentelę negali viršyti 25 mg/l deguonies arba, vertinant pagal į nuotekų valymo įrenginius atitekančių vandenų apkrovą, turi sumažėti bent 70 %. Lentelės pavadinime nustatyta, kad taikomas koncentracijos rodiklis arba minimalaus išvalymo procentinis dydis.

80. Nors Komisija pažymi, kad 18 mėginių nustatytas 25 mg/l viršijantis deguonies suvartojimas, vis dėlto devyniuose mėginiuose deguonies suvartojimas, vertinant pagal atitekančių vandenų apkrovą, sumažėjo bent 70 %. Taigi jie atitiko Nuotekų direktyvos I priedo 1 lentelėje nustatytus reikalavimus.

81. Likusių devynių mėginių atveju minimalaus išvalymo procentinis dydis nenustatytas. Taigi jie neatitinka Nuotekų direktyvos I priedo 1 lentelėje nustatytų parametrų verčių. Pagal 3 lentelę, imant 41–53 mėginius per vienus metus gali būti nustatyti ne daugiau kaip penki parametrų verčių neatitinkantys mėginiai.

82. Vis dėlto Švedija mano, kad reikėtų atsižvelgti tik į 23 mėginius, kuriuose nustatytas procentinis deguonies suvartojimo sumažėjimas. Tik vienas iš šių mėginių neatitiko parametrų verčių, nors imant tokį skaičių mėginių leidžiami net trys parametrų verčių neatitinkantys mėginiai.

83. Kadangi pagal Nuotekų direktyvos I priedo 2 lentelės antraštę taikomas koncentracijos rodiklis *arba* minimalaus išvalymo procentinis dydis, Švedijos pozicija galėtų būti suprantama kaip antrojo vertinimo kriterijaus pasirinkimas. Jei mėginiai vis dėlto būtų laikomi atitikties 4 straipsniui įrodymu, devynių dokumentais patvirtintų nukrypimų nuo reikalavimų negali būti nepaisoma. Taigi jie rodo, kad per 2018 m. pirmąjį pusmetį buvo padarytas pažeidimas.

84. Be to, Komisija teisingai kritikuoja tai, kad šie duomenys buvo renkami nepakankamai reguliariai, nes šioje byloje teisėtai pateikti duomenys³² visų pirma neapima 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn.

85. Vis dėlto šiomis aplinkybėmis negali būti kvestionuojamas nuotekų valymo įrenginio našumo 2019 m. sausio 8 d. vertinimas, nes – kaip jau nurodžiau 77 ir 78 punktuose – našumą įrodo laiku pateikti 2018 m. antrojo pusmečio matavimų rezultatai, o prastesnius pirmojo pusmečio rezultatus galėjo lemti atnaujinimo darbai.

86. Taigi, kiek tai susiję su Töreboda aglomeracija, šioje byloje negalima konstatuoti, kad nuotekų valymo įrenginys reikšmingu momentu, 2019 m. sausio 8 d., nepakankamai mažino biocheminį deguonies suvartojimą.

7. *Tarpinė išvada*

87. Taigi, neužtikrinusi, kad Lycksele, Malå ir Pajala aglomeracijų nuotekoms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas, Švedija neįvykdė įsipareigojimų pagal Nuotekų direktyvos 4 straipsnį, siejamą su 10 straipsniu.

88. Likusi šio ieškinio pagrindo dalis atmestina.

³² Dėl pavėluotai pateiktų duomenų, kurie užpildytų šią spragą, žr. 75 punktą.

B. Nuotekų direktyvos 5 straipsnis. Azoto kiekio sumažinimas

89. Kiek tai susiję su keturiomis (Borås, Skoghall, Habo ir Töreboda) aglomeracijomis, Komisija teigia, kad pažeistas įsipareigojimas taikyti valymą pagal griežtesnius reikalavimus remiantis Nuotekų direktyvos 5, 10 ir 15 straipsniais.

90. Pagal Nuotekų direktyvos 5 straipsnio 2 dalį kompetentingos institucijos privalo imtis reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad miesto nuotekos, patenkančios į surinkimo sistemas iš aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 10 000 g.e., prieš jas išleidžiant į jautrias zonas, ne vėliau kaip nuo 1998 m. gruodžio 31 d. būtų pradėtos valyti pagal griežtesnius, negu aprašyta direktyvos 4 straipsnyje, reikalavimus.

91. Į tokias jautrias zonas išleidžiamų nuotekų valymui pagal griežtesnius reikalavimus taikomos taisyklės aiškėja iš nuorodų sekos: Nuotekų direktyvos 5 straipsnio 3 dalyje daroma nuoroda į I priedo B dalį. Šios dalies 3 punkte savo ruožtu daroma nuoroda į reikalavimus šio priedo 2 lentelėje.

92. Švedija jūros pakrančių vandenis tarp Norvegijos sienos ir Norrtälje aglomeracijos pripažino jautriais išleidžiamu azoto keliamai eutrofikacijai arba eutrofikacijos rizikai. Atitinkamos aglomeracijos į šiuos vandens telkinius netiesiogiai išleidžia savo nuotekas. Taigi jos privalo sumažinti azoto kiekį, valydamos nuotekas.

93. Nuotekų direktyvos D dalies 4 punkto c papunktyje ir I priedo 2 lentelėje reikalaujamas arba azoto sumažinimas, leidžiantis išlaikyti 15 mg/l metinį vidurkį 10 000–100 000 g.e. aglomeracijose ar 10 mg/l didesnėse aglomeracijose, arba minimalus 70–80 % išvalymas.

94. Be to, Nuotekų direktyvos 10 straipsnyje valstybės narės įpareigojamos suprojektuoti, pastatyti, eksploatuoti ir prižiūrėti nuotekų valymo įrenginius taip, kad jų veiklos rezultatai būtų pakankamai geri esant įprastinėms vietos klimato sąlygoms, taip pat laikantis 5 straipsnio reikalavimų.

1. Borås aglomeracija

95. Borås aglomeracijos nuotekos iš pradžių buvo valomos Gässlösa nuotekų valymo įrenginyje, kuris nuo 2018 m. gegužės 28 d. buvo pakeistas Sobacken nuotekų valymo įrenginiu. Pastarojo pajėgumas skirtas daugiau nei 100 000 g.e., taigi, azoto kiekis turi būti mažesnis kaip 10 mg/l arba turi būti pasiektas 70–80 % minimalus išvalymas.

96. Dėl minėto keitimo Švedija atsakyme į pagrįstą nuomonę dar negalėjo pateikti šio įrenginio metinio vidurkio. Vietoj to Švedija pranešė apie abiejų įrenginių metinį vidurkį – 18 mg/l azoto, taigi, apie viršijimą³³.

97. Vis dėlto atsiliepime į ieškinį Švedija pateikė papildomų duomenų apie mėginius iki 2019 m. rugsėjo 5 d., iš kurių matyti, kad Sobacken įrenginyje metinis vidurkis yra 9 mg/l, o azoto kiekio sumažinimas siekia vidutiniškai 70 %³⁴.

³³ Ieškinio 10 priedas, p. 1153.

³⁴ B.15 priedas.

98. Šie duomenys remiantis argumentais, išdėstytais kalbant apie Tännaldalen aglomeracijos duomenis³⁵, leidžia daryti išvadą, kad Sobacken nuotekų valymo įrenginys reikšmingu momentu, t. y. 2019 m. sausio 8 d., atitiko Nuotekų direktyvos 5 ir 10 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

99. Šią išvadą patvirtina, beje, ir argumentas, kad gali prireikti laiko, kol naujai pastatytas nuotekų valymo įrenginys pradės optimaliai veikti. Atitinkamai pateikti duomenys iš pradžių atspindi pernelyg dideles vertes, bet vėliau jos kur kas pagerėja ir lieka palyginti stabilios.

100. Taigi ieškinį, kiek jis susijęs su Borås aglomeracija, reikia atmesti.

2. Skoghall aglomeracija

101. Skoghall aglomeracijoje yra du nuotekų valymo įrenginiai, t. y. Sättersviken, skirtas 5 457 g.e., ir Hammarö, skirtas 15 000 g.e. Proceso šalys sutaria, kad abiejuose įrenginiuose turi būti paisoma aglomeracijoms nuo 10 000 iki 100 000 g.e. nustatytų ribinių verčių, t. y. ne daugiau kaip 15 mg/l azoto, arba azoto kiekio sumažinimas turi siekti 70–80 %. Tokia nuomonė teisinga, nes didelėms aglomeracijoms keliamus reikalavimus būtų galima apeiti paskirstant nuotekas keliems mažiems nuotekų valymo įrenginiams.

102. Vis dėlto atsakyme į pagrįstą nuomonę Švedija nurodė, kad metinis vidurkis Sättersviken įrenginyje nuo 2017 m. lapkričio 9 d. iki 2018 m. lapkričio 6 d. buvo 17 mg/l³⁶. Dėl šios priežasties Komisija daro prielaidą, kad pažeisti Nuotekų direktyvos 5 ir 10 straipsniai.

103. Atsiliepime į ieškinį Švedija teigia, kad eksploatuojant šį nuotekų valymo įrenginį būta problemų, bet jos išspręstos. Be to, ši valstybė narė pateikia papildomų duomenų apie mėginius, todėl įrodyta, kad metinis vidurkis nuo 2018 m. balandžio 6 d. iki 2019 m. gegužės 15 d. siekė 12 mg/l azoto, o vidutinis azoto kiekio sumažinimas – 73 %³⁷.

104. Šis argumentas, siejamas su naujais duomenimis, remiantis argumentais, išdėstytais kalbant apie Tännaldalen aglomeracijos duomenis³⁸, leidžia daryti išvadą, kad Skoghall aglomeracijos Sättersviken nuotekų valymo įrenginys reikšmingu momentu, t. y. 2019 m. sausio 8 d., atitiko Nuotekų direktyvos 5 ir 10 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

105. Taigi ši ieškinio dalis atmestina.

3. Habo aglomeracija

106. Habo aglomeracijos nuotekų valymo įrenginio pajėgumas – 17 000 g. e. Jame nėra jokios specialios įrangos, kuri leistų sumažinti azoto kiekį nuotekose, taigi pašalinama tik apie 30 %, o tai reiškia, kad metinis vidurkis yra 40 mg/l. Vis dėlto Švedija tvirtina, kad į upes ir ežerus patenkantis azoto kiekis dėl natūralių procesų sumažėja maždaug 87 %. Šį sumažėjimą lemia moksliskai pripažintas modelis. Taigi, prieš vandeniui patenkant į jautrius jūros pakrančių vandenį, iš viso, įskaitant azoto kiekio sumažinimą nuotekų valymo įrenginyje, pašalinama 91 % iš pradžių nuotekose buvusio azoto kiekio³⁹.

³⁵ Žr. šios išvados 72 punktą.

³⁶ Ieškinio 10 priedas, p. 1145.

³⁷ B.16 priedas.

³⁸ Žr. šios išvados 72 punktą.

³⁹ Ieškinio 10 priedas, p. 1139 ir 1140.

107. Atsižvelgiant į įrenginio pajėgumus, juo turi būti pasiekama 15 mg/l azoto ribinė vertė arba azoto kiekio sumažinimas 70–80 %. Vertindamas sumažinimą Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, kad atsižvelgiama į natūralų sumažėjimą⁴⁰. Vis dėlto Komisija reikalauja, kad tokio sumažėjimo veiksmingumas būtų įrodytas naujausiais matavimo duomenimis. Šis prieštaravimas suprantamas, nes Komisija gali patikrinti modelį tik remdamasi naujausiais matavimo duomenimis.

108. Švedijos gynyba nėra visiškai neprieštaringa. Viena vertus, nuolatinis į visus azotu užterštus Švedijos vandens telkinius ir iš jų į kitus vandenis patenkančio azoto kiekio matavimas būtų praktiškai neįgyvendinamas⁴¹. Kita vertus, vis dėlto buvo atlikti matavimai, siekiant patvirtinti ir kalibruoti modelį⁴². Šie duomenys yra laisvai prieinami internete⁴³.

109. Atsakydama į šį argumentą Komisija dublike nurodo, kad Švedija nepateikė prašomų duomenų. Šios kritikos negalima iš karto atmesti, nes pagal Procedūros reglamento 124 straipsnio 1 dalies d punktą atsiliepiamas į ieškinį turi apimti įrodymus ir pasiūlymus pateikti įrodymus. Taigi paprastai atsiliepime Teisingumo Teismui turi būti pateikiami teisinį argumentą pagrindžiantys duomenys, t. y. įrodymai.

110. Tiesa, nei nagrinėjant bylą teisme, nei pagrįstoje nuomonėje Komisija nepatiksline, kokie matavimo duomenys jai reikalingi siekiant patikrinti natūralaus azoto mažinimo modelį. Todėl Švedija negalėjo pateikti būtent tokių duomenų. Taigi nuoroda į internete prieinamus duomenis veikiau turi būti laikoma pasiūlymu pateikti įrodymus, kuriuo remdamasi Komisija galėjo patikslinti savo kritiką dėl modelio naudojimo.

111. Šiuo tikslu Komisija turėjo atsižvelgti į internete skelbiamų duomenų turinį. Jei duomenų nagrinėjimas būtų labai ilgai užtrukęs, ji turėjo prireikus prašyti pratęsti terminą arba sustabdyti bylos nagrinėjimą.

112. To nebuvo padaryta.

113. Taigi Komisijos teiginys, kad Švedija nepateikė patikrinti reikalingų matavimo duomenų, turi būti atmestas. Todėl ieškinys nepagrįstas ir tiek, kiek jis susijęs su Habo aglomeracija.

4. Töreboda aglomeracija

114. Atsižvelgiant į Töreboda aglomeracijos nuotekų valymo įrenginio 35 500 g.e. pajėgumus, juo taip pat turi būti pasiekama 15 mg/l azoto ribinė vertė arba azoto kiekio sumažinimas 70–80 %.

115. Remiantis atsakymu į pagrįstą nuomonę, šiame įrenginyje nėra specialios įrangos azoto kiekiui nuotekose sumažinti, todėl jo pašalinama tik 43 %. Vis dėlto Švedija rėmėsi natūraliu sumažėjimu papildomais 50 %, todėl azoto kiekis nuotekose iš viso sumažinamas 71 %, prieš nuotekoms pasiekiant jautrius jūros pakrančių vandenius⁴⁴. Iš ką tik išdėstytų paaškinimų dėl Habo aglomeracijos matyti, kad tokių parametru verčių užtenka siekiant įrodyti pakankamą azoto kiekio sumažėjimą.

⁴⁰ 2009 m. spalio 6 d. Sprendimas *Komisija / Švedija* (C-438/07, EU:C:2009:613, 101 ir 104 punktai).

⁴¹ Atsiliepimo į ieškinį 21 punktą.

⁴² Atsiliepimo į ieškinį 29 punktą.

⁴³ Švedija pateikia nuorodą į svetainę miljodata.slu.se/mvm/.

⁴⁴ Ieškinio 10 priedas, p. 1149 ir 1150.

116. Be to, atsiliepiame į ieškinį Švedija pateikia mėginių, kurie buvo paimti nuo 2019 m. sausio 4 d. iki gruodžio 30 d. dėl azoto kiekio sumažinimo, rezultatus. Remiantis šiais rezultatais, įrenginyje 2019 m., net ir neatsižvelgiant į natūralų sumažėjimą, pasiektas 14 mg/l metinis vidurkis ir 73 % vidutinis sumažėjimas – greičiausiai dėl pertvarkymo darbų 2018 m. pirmą pusmetį⁴⁵. Šios parametrų vertės *a fortiori* įrodo, kad nuotekų apkrova azotu Töreboda aglomeracijos nuotekų valymo įrenginyje reikšmingu momentu buvo pakankamai sumažinta.

117. Taigi teiginys, kad Švedija, kiek tai susiję su Töreboda aglomeracija, pažeidė Nuotekų direktyvos 5, 10 ir 15 straipsnius, yra nepagrįstas.

5. Tarpinė išvada

118. Taigi visą antrąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

C. ES sutarties 4 straipsnio 3 dalis. Lojalus bendradarbiavimas

119. Galiausiai Komisija teigia, kad Švedija, per ikiteisminę procedūrą pateikusi ne visus reikiamus duomenis dėl Habo ir Töreboda aglomeracijų, pažeidė ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nustatytą įpareigojimą lojaliai bendradarbiauti. Visų pirma Švedija nepateikė Komisijai informacijos, reikalingos siekiant įvertinti, ar pagrįstas Švedijos argumentas dėl natūralaus azoto kiekio sumažinimo masto ir juo grindžiamos atitikties direktyvos reikalavimams, keliamiems azoto pašalinimui.

120. Per procesą dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį Komisija turi įrodyti tariamą įsipareigojimų neįvykdymą. Taigi būtent Komisija privalo pateikti Teisingumo Teismui argumentus, reikalingus šiam įsipareigojimų neįvykdymo faktui patikrinti, ir negali remtis kokiomis nors prezumpcijomis. Vis dėlto valstybės narės pagal ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį turi padėti Komisijai įgyvendinti jos uždavinius, prie kurių, be kita ko, pagal ES sutarties 17 straipsnio 1 dalį priskiriamas SESV nuostatų ir ja vadovaujantis institucijų priimtų nuostatų taikymo užtikrinimas. Konkrečiai kalbant, šiuo atveju reikia atsižvelgti į tai, kad tikrindama, ar praktikoje tinkamai taikomos direktyvai veiksmingai įgyvendinti skirtos nacionalinės nuostatos, Komisija neturi savarankiškų įgaliojimų atlikti tyrimo šioje srityje, todėl yra daugiausia priversta remtis galinčių skundą pateikti asmenų ir atitinkamos valstybės narės pateiktais duomenimis. Visų pirma tai reiškia, kad, jei Komisija pateikė pakankamai įrodymų, atskleidžiančių tam tikras faktines aplinkybes valstybės narės atsakovės teritorijoje, pastaroji turi iš esmės ir išsamiai užginčyti pateiktus duomenis ir iš jų išplaukiančias pasekmes⁴⁶.

121. Pagrįstoje nuomonėje Komisija nurodė, kad Švedija neįvykdė šio įpareigojimo, nes nepateikė naujesnių matavimo rezultatų, įrodančių azoto kiekio sumažėjimą nuo vandens išleidimo iš nuotekų valymo įrenginių iki jo patekimo į jautrius jūros pakrančių vandenį momento⁴⁷. Kaip nurodyta pirma⁴⁸, šis reikalavimas suprantamas, nes modeliavimas gali būti patikrintas tik remiantis išmatuotomis faktinėmis vertėmis.

⁴⁵ Žr. šios išvados 77 punktą.

⁴⁶ 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimas *Komisija / Airija* (C-494/01, EU:C:2005:250, 41–44 punktai) ir 2012 m. spalio 18 d. Sprendimas *Komisija / Jungtinė Karalystė* (C-301/10, EU:C:2012:633, 70–72 punktai).

⁴⁷ Dėl Habo aglomeracijos žr. 95 punktą, o dėl Töreboda aglomeracijos – 122 punktą (ieškinio 9 priedas, p. 1149, 1152 ir 1153).

⁴⁸ Žr. šios išvados 107 punktą.

122. Į tai atsakydama, Švedija visų pirma pateikė *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* (Švedijos meteorologijos ir hidrologijos institutas, SMHI) pastabas⁴⁹. Šiuo klausimu SMHI aiškiai nurodo, kad, nors naudotasi naujesnėmis išmatuoto azoto kiekio vandens telkiniuose vertėmis, vis dėlto šių verčių nėra SMHI interneto svetainėje, nes jos paimitos iš kitos institucijos duomenų bazės⁵⁰.

123. Pateikusi šią neišsamią informaciją Švedija pažeidė lojalaus bendradarbiavimo principą ir trukdė procesui. Nors Komisija kritikavo duomenų trūkumą, SMHI trūkstamų duomenų nepateikė ir nenurodė naujesnių duomenų šaltinio ar nuorodos internete. Toks neveikimas dar svarbesnis dėl to, kad atitinkamus duomenis – kaip matyti iš atsiliepimo į ieškinį – būtų buvę galima lengvai pateikti. Visuotinai prieinamos nuorodos į naudotus duomenis pateikimas taip pat būtų atitikęs gerą mokslo praktiką. Tuo remdamasi Komisija būtų galėjusi daug geriau pasirengti šiam ieškiniui ir galbūt net atsisakiusi prieštaravimų dėl Habo ir Töreboda aglomeracijų.

124. Atsižvelgiant į tai, kad ši informacija būtų buvusi tokia svarbi, pakartotinis, bent neoficialus, Komisijos prašymas pateikti šias išmatuotas vertes taip pat būtų atitikęs lojalaus bendradarbiavimo principą. Vis dėlto ji negalėjo žinoti, kad ši informacija taip lengvai prieinama. Dėl šios priežasties aplinkybė, kad Komisija nepateikė jokios papildomos užklauskos, neužkerta kelio konstatavimui, kad Švedija pažeidė lojalaus bendradarbiavimo principą.

125. Taigi Švedija neįvykdė įsipareigojimų pagal ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį, nes per ikiteisminę procedūrą nepateikė Komisijai informacijos, reikalingos siekiant įvertinti, ar Habo ir Töreboda aglomeracijų nuotekų valymo įrenginiai atitinka Nuotekų direktyvos reikalavimus.

V. Bylinėjimosi išlaidos

126. Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu – kaip šioje byloje – kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

VI. Išvada

127. Taigi siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

1. Švedijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuot[e]kų valymo 4 straipsnį, siejamą su 10 straipsniu, nes neužtikrino, kad Lycksele, Malå ir Pajala aglomeracijų miesto nuotekoms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas.

⁴⁹ Ieškinio 10 priedas, p. 1349 ir paskesni.

⁵⁰ Ieškinio 10 priedas, p. 1350.

2. Švedijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį, nes per ikiteisminę procedūrą nepateikė Europos Komisijai informacijos, reikalingos siekiant įvertinti, ar Habo ir Töreboda aglomeracijų nuotekų valymo įrenginiai atitinka Direktyvoje 91/271 nustatytus reikalavimus.
3. Likusią ieškinio dalį atmesti.
4. Europos Komisija ir Švedijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.